

СВІТОВІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ДЕМОКРАТИЧНІ ТРАДИЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Актуальність теми. Комунікативна взаємодія громадянського суспільства та органів публічної влади світових та європейських демократичних країн відбувається на основі залучення громадянськості до формування та реалізації публічної політики. Воно регулюється низкою законодавчих актів. Зокрема, основними законами стосовно забезпечення електронного урядування є такі, які сприяють електронному урядуванню. Основні принципи такого законодавства полягають у вільному виборі між типами комунікацій для встановлення контакту з громадським урядуванням; гарантування безпеки та захисту даних шляхом створення відповідних технічних засобів, зокрема, «карти громадянина»; безпроблемний доступ для осіб з особливими потребами для того, щоб вони мали можливість отримувати інформацію та використовувати пропозиції громадського урядування [1, 15].

Метою дослідження є здійснення аналізу світових традицій комунікативної взаємодії громадянського суспільства та органів публічної влади.

Об'єктом дослідження даної роботи є діяльність органів публічної влади.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні основи взаємовпливу громадянського суспільства та органів публічної влади.

Роль, яку відіграє громадянське суспільство, включаючи неурядові організації та медіа, є надзвичайно важливою для належного функціонування демократичного суспільства, а також захисту прав людини. Контролюючи державну діяльність, громадянське суспільство діє як необхідний контрбаланс публічній владі. Загалом, діяльність неурядових організацій (НУО) в Європі здійснюється як на мікро, так і на макрорівні. Метою НУО на макрорівні є сприяння в формуванні правової держави, лобювання інтересів суспільства та окремих громадян, інформування громадян для забезпечення їх вираженого політичного вибору, забезпечення прозорості та звітності державних структур і т. д. [2, 35].

Наразі в Європейському Союзі НУО виступає в ролі складових громадянського суспільства та пропонує свою підтримку демократичній системі суспільства. НУО має робити значний внесок в розвиток демократії і громадянського суспільства в країнах, що розвиваються. НУО також виконує важливу інформаційну функцію. Вона полягає в оприлюдненні поглядів окремих груп суспільства (наприклад людей з фізичними вадами) або груп, які дотримуються визначених поглядів (захист навколишнього середовища). В цьому випадку НУО доносить до таких груп суспільства конкретну інформацію. При цьому вона минає недоступні для пересічного громадянина інформаційні канали. Також вона виконує функцію сприяння впровадженню тактики дій Європейського Союзу. НУО через свої канали на локальному, регіональному, національному рівні сприяє кращому розумінню та реалізації прийнятій Європейським Союзом тактиці суспільного розвитку. Наступна функція - сприяння при реалізації конкретних проектів. НУО здійснює допомогу при управлінні, моніторингу проектів, які фінансуються Європейським Союзом, і успішно виконують цю функцію. І нарешті, функція - сприяння Європейській інтеграції. Той факт, що НУО працює в одному руслі з Європейським Союзом для досягнення загальної мети, дає Європейському Союзові можливість створення «європейської громадської думки», тобто сприяти втіленню у життя ідеї європейської інтеграції в практичному плані на рівні широких верств населення [3, 36]. Більшість європейських держав мають свої портали, які позиціонуються як публічна служба, основний напрямок розвитку якої є впровадження в практику реального щоденного життя персональних смарт-карт eID.

Першою країною, яка здійснила повномасштабне впровадження смарт-карт eID була Бельгія. Проект «Електронні посвідчення особи» стартував тут в 2000 р. та у повному обсязі завершився у 2009 р. Смарт-карти eID є юридичними посвідченнями особи в Бельгії та країнах ЄС. Уряди багатьох європейських країн планують поступово замінити ряд інших карт для загальної ідентифікації і аутентифікації універсальними. Ці карти можуть прийти на зміну соціальним картам громадян (SIS) [4, 43].

Країни-члени Європейського Союзу у боротьбі з корупцією користуються наступними міжнародними конвенціями: Карно-правовою конвенцією Ради Європи з боротьби з корупцією; Конвенцією ООН проти корупції; Суспільно-правовою конвенцією Ради Європи про боротьбу з корупцією; Конвенцією про боротьбу проти корупції серед чиновників Європейського Співтовариства та функціонерів країн-членів Європейського Союзу; Конвенцією з боротьби із хабарництвом іноземних державних чиновників під час здійснення ними міжнародних угод [5, 67]. Одним з найбільш ефективних органів боротьби з корупцією на міжнародному рівні вважається ОЕСР, а саме її Робоча група з боротьби з хабарами, метою якої є забезпечення таких умов, щоб хабарник не залишився безкарним в одній державі, якщо в сусідній державі покарання більш суворі. Також їх функцією є відстеження ситуації з дотриманням у всіх державах-членах однакових вимог щодо чиновників [6, 67].

Таким чином, характерними рисами світової та європейської моделі демократичного урядування є наявність консолідованого та добре функціонуючого уряду, а також чіткої системи консенсусного прийняття важливих політичних рішень за рахунок забезпечення їхньої широкої підтримки як різними політичними силами, так і громадянським суспільством. Досвід світової та європейської демократичної традиції комунікативної взаємодії громадянського суспільства та органів публічної влади може бути використаний у контексті реалізації Плану дій з впровадження в Україні ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд». Слід відзначити, що розбудова «відкритого уряду» передбачає, окрім прийняття суто адміністративних рішень, створення, в першу чергу, прозорого середовища функціонування публічних органів, можливостей впливу громадянськості на прийняття рішень ними, а також відповідальність кожного чиновника перед громадянським суспільством.

Список використаних джерел

1. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н. В., Чигур Р. Ю. Аналітичний екскурс в методичні теорії демократії. Науковий огляд. № 1 (64). 2020. С. 10-20
2. Громадянське суспільство в Україні: Аналітичний звіт. За результатами загальнонаціонального опитування недержавних організацій України. К.: Фонд «Демократичні ініціативи», СОЦІС, 2013. 64 с.
3. Гончарук-Чолач Т. В. Інтенції дослідження соціальної нерівності та стратифікації від античності до сьогодення. «Гілея: науковий вісник». Збірник наукових праць, К., 2020. Вип. 157 (№ 6). С. 35-41.
4. Загороднюк С. Інноваційний підхід у професійній діяльності державних службовців: методологічно-прикладні аспекти. Вісник НАДУ. 2016. № 4. с. 42-54.
5. Crosthwaite J. Moral expertise: Aproblem in the professional ethics of professional ethicists. Bioethics – Oxford. 2015. Vol. 9. № 5. P. 361-379.
6. Recommendation of the council on guidelines for managing conflict of interest in public service. www.oecd.org/puma/ethics/pubs/13/22/2957360.pdf.